

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2022-01-19
Besvaras senast
2022-01-26 kl. 12.00

Till justitie- och inrikesminister Morgan Johansson (S)

2021/22:823 Översyn av regler för arv som går till Allmänna arvsfonden

I en debattartikel publicerad i Svenska Dagbladet den 27 december 2021 informerar advokat Thorulf Arwidson om de mycket höga beviskrav som i dag ställs då Kammarkollegiet avgör om arv ska få gå till någon eller några som stått en avliden nära. Detta gäller de omkring 600 dödsbon per år där den avlidne saknar arvsberättigade släktingar och inte skrivit testamente. Arven går då till Allmänna arvsfonden, som årligen får in cirka 800 miljoner kronor från dessa dödsbon.

Att den avlidne på olika sätt har framfört att denne velat att en viss person eller förening ska få tillgångarna räcker inte, om inte viljan uttrycks mycket tydligt nära i tiden före dödsfallet och dessutom till en trovärdig utomstående person. Även om alla i personens omgivning uppfattat att den avlidne hade en bestämd vilja går tillgångarna till Arvsfonden – om det inte kan styrkas att personen entydigt uttalat sin vilja. Inte heller räcker det att den avlidne tidigare uttryckt att denne inte ville att tillgångarna skulle tillfalla Arvsfonden, och det framstår som naturligt att personen måste ha haft en vilja att tillgångarna skulle tillfalla en viss person eller ideell sammanslutning.

Det framstår tydligt att bevisregeln är föråldrad och beviskravet alltför högt. Beviskravet bör sänkas så att det räcker att det görs sannolikt att den avlidne hade en viss sista vilja. I dag krävs det i Kammarkollegiets praxis att arvlåtarens vilja är styrkt, vilket är ett mycket högt beviskrav. Det kan till och med ifrågasättas att lagstiftaren en gång i tiden verkligen avsåg att ett så högt beviskrav skulle upprätthållas.

Eftersom myndighetens beslut inte kan överklagas kan frågan om vad som är ett rimligt och ändamålsenligt beviskrav inte prövas i domstol. Intresset att Arvsfonden tillförs medel bör många gånger få stå tillbaka för intresset att arvlåtarens verkliga vilja och även förmodade vilja respekteras. Å andra sidan bör beviskravet vara så högt att det inte inbjuder till bedrägliga försök att komma åt tillgångar i dödsbon.

Detta bör ge anledning till en översyn av beviskravet, med beaktande av att den avlidnes yttersta vilja alltid ska respekteras, vilket inte är fallet med den nuvarande tillämpningen av regeln om Kammarkollegiets möjlighet till avstående av arv.

Med anledning av detta vill jag fråga justitie- och inrikesminister Morgan Johansson:

Är ministern beredd att inleda en översyn för att sänka och tydliggöra beviskravet som i dag gäller för avstående av arv efter den som saknar arvsberättigade släktingar och inte har skrivit testamente?

.....

Betty Malmberg (M)

Överlämnas enligt uppdrag

Lena Lindbäck